

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@bua.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

In memoriam Guy Ausloos

(1940-2023)

August Hermans & Magda Heireman

Op 27 april 2023 overleed Guy Ausloos in Montreal, Canada. Ausloos, een doorwinterde therapeut en opleider, heeft het veld van de systeembenadering en de familietherapie sterk beïnvloed. Hij was een beminnelijke, warme man, en een begenadigd spreker en inspirator, zonder enige pretentie. Ausloos, in 1940 geboren in Etterbeek, studeerde wijsbegeerte en geneeskunde in Leuven en psychiatrie in Lausanne en Quebec. Hij was achtereenvolgens werkzaam aan de universiteiten van Lausanne, Genève en McGill (Canada). Hij was professor aan de Universiteit van Montreal en systemisch consulent in opvangcentra voor jonge volwassenen.

In de beginjaren van het systeemdenken speelde hij al een belangrijke rol. Een systeem was voor hem meer dan een reeks regels, functies, symptomen en voorschriften. Hij wees op de kracht van levende processen, op de creatieve kant van circulariteit, liet chaos en orde samen opduiken. Hij toonde aan dat epistemologie, de tak van de filosofie die de aard, oorsprong, voorwaarden voor en reikwijdte van kennis en weten onderzoekt, niet alleen een theoretisch begrip is maar ook een hulp in de therapeutische relatie. Belangrijke parameters in zijn denken en doen waren tijd, chaos en proces. Hier volgen enkele van zijn voorstellen die met het gezin en/of het systeem werden uitgewerkt:

- ▶ Geduldig zijn: de tijd die nodig is voor het proces.
- ▶ Verschillende manieren om de chaos te benutten (als een vriend en een leidraad).
- ▶ Het instituut veranderen: van supervisie naar medewerking.
- ▶ Onze visie wijzigen: van fout naar competentie.

Deze belangrijkste bijdragen zijn uitgedrukt in zijn twee axioma's (Ausloos, 1999, p. 103): 'Een gezin stelt zich alleen de problemen die het kan

oplossen' en 'Sleutelinformatie: dat is de informatie die uit het gezin komt en er terug naartoe gaat.'

Na vele interessante Franstalige artikelen verscheen zijn boek *La compétence des familles – Temps, chaos, processus* (Ausloos, 1995). Het is een krachtige, doorleefde getuigenis van de dagelijkse praktijk van de familietherapie en de systeembenadering in het domein van de psychiatrie en de bijzondere zorg voor kinderen en jongeren. In Vlaanderen was Ausloos minder bekend vanwege het taalverschil. In verscheidene opleidingscentra werd hij wel geïntroduceerd, bijvoorbeeld in de opleiding familietherapie in het voormalige instituut Communicatiecentrum in Lovenjoel. Opleider Magda Heireman vond zijn boek een grote aanwinst voor ons vak. Ze besloot om, in samenwerking met Ausloos, zijn boek te vertalen: *De competentie van families* (Ausloos, 1999). Dit boek werd ook in het Nederlandstalige gebied goed ontvangen. Later werd hij uitgenodigd voor een studiedag in Leuven, bij de gelegenheid van zijn boekvoorstelling (1999).

Ausloos woonde en werkte in die tijd in Canada. Hij bleef op vele plaatsen boeiende opleidingen en intervisies geven. Ausloos was vaak in Vlaanderen. Hij is de geestelijke vader en inspirator van de groepspraktijk Communicatiegroep Hasselt, waar hij verschillende voordrachten gaf en vele jaren intervisies leidde.

Zonder grote ruchtbaarheid heeft hij veel invloed gehad in de evolutie van familietherapie, in denken en werken met families. Alhoewel Ausloos opgeleid was in de modernistische manier van werken (de therapeut als expert), benadrukte hij stellig dat 'betekenis' slechts ontstaat in dialoog met de cliënt. Zijn manier van denken en werken biedt een helder kader en houvast in het kijken naar gezinsfunctioneren.

August Hermans is systeem- en relatietherapeut, erkend opleider en supervisor BVRGS, medeoprichter Communicatiecentrum Hasselt, opleider systeemtherapie RINO Zuid, Eindhoven. E-mail: gusthermans@gmail.com

Magda Heireman is systeem- en relatietherapeut en gewezen erkend opleider Familietherapie Communicatiecentrum Lovenjoel (Leuven). E-mail: magda@heireman.be

Literatuur

Ausloos, G. (1995). *La compétence des familles – Temps, chaos, processus*. Érès.

Ausloos G. (1999). *De competentie van families – Tijd, chaos, proces*. Garant.